

Tisková zpráva, Brno, 13. května 2022

Evropské partnerství PARC pomůže chránit zdraví Evropanů před účinky chemických látek.

V Paříži byl za účasti zástupců Evropské komise, jejích agentur i národních ministerstev pro výzkum, zdraví a životní prostředí slavnostně zahájen projekt PARC – Partnerství pro hodnocení rizik chemických látek. Po dvou letech příprav tak začíná evropské partnerství podpořené novým rámcovým programem pro výzkum a inovace Horizont Evropa (2021–2027) dotací 400 milionů eur.

Už tato částka napovídá, jak vysokou prioritou je pro Evropskou unii i její členské státy ochrana prostředí i zdraví obyvatel před účinky toxických látek ve vnějším i vnitřním prostředí, vodě, potravinách a výrobcích. „Globální zdravotní, ekonomické a energetické krize posledních let, dále posílené probíhajícím válečným konfliktem, nemohou problém chemických expozic zatlačit do pozadí“, říká Jana Klánová, ředitelka centra RECETOX Masarykovy univerzity. „Naopak ještě více zdůrazňují potřebu jeho koncepčního řešení. Hledání náhradních zdrojů energie má své environmentální dopady, stejně jako havárie a rozsáhlé úniky toxických látek při válečných operacích. A zdraví prostředí a lidské populace jsou spojitě nádoby: **environmentální stresory snižují odolnost populace proti příštím zdravotním hrozbám.**“

Silící apel na nutnost regulace škodlivých látek zazníval v posledních letech ze strany vědců, politiků i občanských iniciativ. Rizika spojená s chemickými látkami byla spolu s rostoucí urbanizací a klimatickou změnou označována za jeden ze tří faktorů rozvíjející se globální krize. **Vize nulového znečištění (Zero Pollution Ambition)** se stala jedním z hlavních cílů evropské Zelené dohody a promítla se do nové evropské **Chemické strategie pro udržitelnost**. Tyto strategické priority potřebují nejen **metody nové generace a data pro identifikaci rizikových látek**, ale také transparentní dialog a úzkou spolupráci mezi vědou, průmyslem, politiky i veřejností **s cílem dosáhnout efektivních změn legislativy a ochránit zdraví příštích generací**. A to bude v příštích sedmi letech naplňovat nové partnerství PARC, ve kterém Francouzská agentura pro potraviny, životní prostředí a bezpečnost a ochranu zdraví při práci (ANSES) koordinuje 200 národních agentur a výzkumných ústavů zaměřených na výzkum a regulaci chemických, environmentálních a zdravotních rizik.

Více než 12 milionů eur z celkového rozpočtu projektu je určeno **na zlepšení analýzy a prevence chemických rizik v Česku**. Také národní konsorcium vedené centrem RECETOX Masarykovy univerzity bude usilovat o lepší propojení základního a aplikovaného výzkumu s environmentální a zdravotní legislativou a praxí. S podporou příslušných ministerstev (MŠMT jako člen Řídícího výboru PARC) se do něj proto zapojují nejen čtyři univerzity (Masarykova univerzita, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Ostravská univerzita v Ostravě a Vysoká škola chemicko-technologická v Praze), ale i Státní zdravotní ústav a Ústav zdravotnických informací a statistiky. Významnou roli bude přitom hrát Národní centrum pro toxické látky (společné pracoviště Ministerstva životního prostředí a Masarykovy univerzity) a jeho Rada reprezentující všechna dotčená ministerstva, průmyslové svazy a prostřednictvím nevládních organizací i veřejnost.

Výzkumné centrum RECETOX se tématu environmentálních a zdravotních rizik souvisejících s chemickými látkami věnuje na Masarykově univerzitě již téměř 40 let. V projektu PARC bude sdílet nejen svou odbornou expertizu, ale také kapacity velké výzkumné infrastruktury RECETOX RI a Národního centra pro toxické látky. V projektu PARC vede RECETOX pracovní balíček koordinující

Radim Sajbot, Tiskový mluvčí Masarykovy univerzity

Rektorát, Žerotínovo nám. 9, 601 77 Brno, M: +420 602 521 182, E: sajbot@rect.muni.cz, www.muni.cz

Text této tiskové zprávy, k němuž vykonává autorská práva Masarykova univerzita, je dostupný pod licenčními podmínkami Creative Commons Uvádějte autora 3.0 Česko. Užití textu na základě zákona tím není nijak omezeno, zúženo či limitováno.

budování technických a lidských kapacit potřebných pro hodnocení chemických rizik v Evropě. Tím také zajišťuje propojení aktivit PARC a nové evropské výzkumné infrastruktury EIRENE, která byla v prosinci minulého roku nově zařazena na Cestovní mapu Evropského strategického fóra pro výzkumné infrastruktury (ESFRI).

Radim Sajbot, Tiskový mluvčí Masarykovy univerzity

Rektorát, Žerotínovo nám. 9, 601 77 Brno, M: +420 602 521 182, E: sajbot@rect.muni.cz, www.muni.cz

Text této tiskové zprávy, k němuž vykonává autorská práva Masarykova univerzita, je dostupný pod licenčními podmínkami Creative Commons Uvádějte autora 3.0 Česko. Užití textu na základě zákona tím není nijak omezeno, zúženo či limitováno.